

Анатолій Трембіцький

Хмельницький (Україна)

ЖИТТЄВІ ПЕРИПЕТІЇ І ТВОРЧА СПАДЩИНА ПОЕТЕСИ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ США МАРИНИ ПРИХОДЬКО

Навіть для усіх тих, хто все своє життя читає і любить українську та світову поезію, увійти в поетичний світ представниці славного українського роду Солухи-Приходька-Герасименка-Філя, поетеси Марини Приходько справа не легка, адже це надто складна, непостійна в формах і вередлива в настроях творча психіка. Її поезії, це постійне пізнання людини, це формування людської свідомості та самопізнання.

Українська поетеса та перекладачка Марина Тимішівна Приходько (дівоче прізвище Олесюк) народилася 16 лютого 1927 р. у Празі в родині українських емігрантів. Перші дитячі роки жила в Празі, а потім у містечку Вишніці (Підляшшя), де мешкали її батьки.

Початкову освіту отримала в польській початковій школі в Бересті на Поліссі, а згодом у дівочому інституті в Перемишлі. Середню освіту здобула в українській гімназії в Холмі, вже під час Другої світової війни. Переїхавши до Варшави, Марина Приходько відвідувала польський підпільний університет, а в час варшавського повстання була вивезена, як учасниця повстання, до концентраційного табору Гросс Розен (Німеччина). Влітку 1944 р. Марина Олесюк разом із батьками емігрувала до Бад-Кіссінгену, а пізніше переїхала з ними до табору в Оффенбах-на-Майні (Німеччина).

У 1950-х роках вона разом із родиною емігрувала в США. Мешкала в Нью-Йорку і працювала перекладачем, разом із своїм чоловіком в Українському відділі радіостанції «Голос Америки» зі штаб-квартирою у Вашингтоні (США).

У її поетичних творах частими мотивами була туга за рідним краєм, про який так багато чула від батьків. Поезія – це також

яскравий індикатор внутрішнього стану поетеси, спосіб реакції на непрості події, що супроводжують людину у її житті. На думку Марини Тимішівни, тільки поезія, а значить – мистецтво взагалі – було початком самопізнання людини. Для неї світ людини, та й сама людина, не такі вже й прості речі, про що вона, наприклад, пише у вірші «Жити – ти кажеш – звикають...».

Марина Приходько померла 18 червня 1982 р. у Нью-Йорку. Похорон відбувся 26 червня 1982 р. на українському православно-му цвинтарі Святого Андрія в Савнт Бавнд Бруку.

Життєві перипетії і, частково, творчу спадщину й досі малознаної в Україні, члена відомої української родини Солухи-Приходьків-Герасименка-Філя, вкоріненої в етносоціокультурне середовище подільського краю – Марини Тимішівни Приходько, частково висвітлені в науковому літературознавчо-краєзнавчому виданню «Пахуче й густо поростають ночі...».

Список основних джерел та літератури:

1. Приходько М. Потойбіч мосту. Поезії / М. Приходько ; Обкладинка Якова Гніздовського. – Мюнхен : В-во «Сучасність», 1967.

2. Трембіцький А.А. Просопографічна проблема вивчення подільської родини Солухи-Приходька-Герасименка-Філя / А.А. Трембіцький, А.М. Трембіцький // Освіта, наука і культура на Поділлі. Зб. наукових праць. – Кам'янець-Подільський : Оіюм, 2007. – Т. 10: Матер. шостого круглого столу «Культура, освіта і просвітницький рух на Поділлі».

3. Трембіцький А.М. Особистісно-індивідуальний світ членів родини Приходьків / А.М. Трембіцький, А.А. Трембіцький // Освіта, наука і культура на Поділлі. Збірник наукових праць. – Кам'янець-Подільський : Оіюм, 2010. – Т. 16: Матеріали круглого столу «Освіта, культура і просвітницький рух на Поділлі», 22 жовтня 2010 року.

4. Приходько М. Під ордою. Поезії (Ясир, Втеча, Сосни мої, сосни золоті..., Згадую..., Пісенний мотив, Обряд бабиного літа) / М. Приходько // Слово. Збірник українських письменників у екзилі: література, мистецтво, критика, мемуари, документи. [вип.] 3 / редкол. С. Гординський [і др.] ; голов. ред. Г. Костюк ; авт. обкл. Я. Гніздовський. – Нью-Йорк : Об'єднання українських письменників в екзилі, 1968.

Костюк Г. Зустрічі і прощання: Спогади у 2-х кн. – Кн. 2 / Г. Костюк. – Едмонтон ; Торонто : Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 1998.